

Slootbewoners redden op bouwlocatie Keizershof

In de polder aan de Zuidweg is men onlangs begonnen met werkzaamheden voor de aanleg van de nieuwe wijk Keizershof. Persoonlijk vind ik het doodzonde dat zo'n mooi stukje extensief beheerd weiland verloren gaat. In de omgeving van Pijnacker wordt open land met ruimte voor dieren en planten steeds zeldzamer. De Natuur- en Milieubescherming Pijnacker heeft zich in het verleden tot het uiterste verzet tegen de bouwplannen, maar de gemeente was er met geen mogelijkheid van af te brengen. Nu wordt er dus gewerkt. Over de modderige bouwweg, die vanaf de Groenekade langs het spoor loopt, rijden vrachtwagens met zand af en aan. Er wordt een stuwkade aangelegd zodat er binnenkort zand kan worden opgespoten. Vogels zijn door die drukte al verdwenen, maar dieren die in de slootjes leven binnen de stuwkade zijn ten dode opgeschreven als men daar zand gaat opspuiten.

Uit eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek is gebleken dat in het gebied twee vissoorten voorkomen die door de Flora en Faunawet worden beschermd; de kleine modderkruiper en de bittervoorn. Om toch in het gebied te kunnen werken is door de gemeente een ontheffing aangevraagd. In deze ontheffing zijn een aantal voorwaarden opgenomen, waaronder het wegvangen van de beschermde vissen. In de huidige Flora- en Faunawet is tevens een zorgplicht vastgelegd, hetgeen betekent dat men zorgvuldig moet omspringen met alle dieren en planten. Daarom moeten ook alle andere slootbewoners worden geëvacueerd. De reddingswerkzaamheden worden uitgevoerd door Jacques Cöp, een medewerker van het Pijnackerse bedrijf VanderHelm Milieubeheer B.V.. Op donderdag 31 maart heb ik hem gesproken op locatie.

Bij aankomst laat hij me direct wat dagvangsten zien. In één emmer zitten een aantal groene kikkers en kleine watersalamanders en in een andere emmer zit een kleine modderkruiper. De kleine modderkruiper is in het Nederlandse deltagebied vrij algemeen, maar beschermd vanwege zijn habitat keuze. Het visje ziet er uit als een heel klein palinkje van circa 10 centimeter lang met een merkwaardig spits snuitje, twee kleine zwarte oogjes en zes baarddraden onder de bek. Het is een bleek exemplaar met weinig stippen op zijn flanken, maar onmiskenbaar een kleine modderkruiper. Om de kleine modderkruipers te vangen heeft Jacques vier dagen lang intensief gevist in de slootjes die binnen de stuwkade zijn gelegen.

Daarvoor heeft hij een groot schepnet door de bovenste sliblaag getrokken waarin de visjes zich bevinden. Sloten die te diep waren om te bevissen zijn eerst deels leeggepompt waardoor de trefkans wordt verhoogd. In totaal heeft hij er 15 tot 20 gevangen. De modderkruipers bleken zich vooral in twee sloten te bevinden, waarin ook andere vissoorten rondzwommen zoals de bittervoorn en twee soorten stekelbaarsjes.

Andere sloten in het gebied bevatten helemaal geen levende wezens of voornamelijk kikkers en salamanders. Het lijkt merkwaardig dat sloten die onderling met elkaar verbonden zijn zulke verschillende bewoners huisvesten, maar ieder slootje heeft nu eenmaal zijn eigen kenmerken wat betreft diepte, dikte van de sliblaag, hoeveelheid waterplanten, ligging ten opzichte van de zon en de nabijheid van afwateringskanalen.

Alle gevangen dieren zijn vrijgelaten in de Zuidpolder aan de andere kant van de Overgauwse weg. Snelle slootbewoners, die ondanks de vangpogingen zijn achtergebleven, worden tijdens het dempen van de sloten tezamen met het slootwater uit de gevarenzone gedreven. Je kunt je afvragen of dergelijke reddingsacties zinvol zijn als ondertussen de vernietiging van het leefmilieu door blijft gaan. Toch vind ik het een goede zaak dat levende wezens niet achteloos onder tonnen zand worden bedolven.

Caroline Elfferich
April 2005